

Advies
nummer 2013 Z-35
26 februari 2014

Klacht betreffende de bescherming van de privacy van leerlingen, het verwijderen van onderzoeksgegevens uit het leerling-dossier en de communicatie

Volgens klager laat de school onduidelijkheid bestaan over wat zij heeft gedaan tegen mogelijke inbreuken op de privacy van twee leerlingen. Zonder toestemming van de vader heeft de school een persoonlijkheidstoets afgenomen van de twee leerlingen volgens de methode ZIEN. De met die methode verkregen gegevens worden niet verwijderd uit de leerling-dossiers.

Voor de Commissie is niet komen vast te staan dat de bewerkingsovereenkomst die het bevoegd gezag hanteert ter borging van de bescherming van de privacy gevoelige gegevens van de leerlingen onvoldoende waarborgen bevat.

Naar het oordeel van de Commissie heeft de school in redelijkheid kunnen weigeren de gegevens die volgens de onderzoeksmethode ZIEN zijn verkregen, niet te verwijderen uit de leerling-dossiers.

Het bevoegd gezag heeft naar het oordeel van de Commissie in redelijkheid kunnen besluiten de contacten met de vader te beperken tot datgene wat rechtstreeks betrekking heeft op de onderwijsontwikkeling van zijn kinderen

De Commissie verklaart de klacht ongegrond.

Naar aanleiding van de klacht van de heer K, klager, vader van de minderjarige L1 en L2 , leerlingen van de basisschool S, die door de Stichting X in stand wordt gehouden,

tegen: de heer A1, directeur van de basisschool S, en de heer A2, lid van het College van Bestuur van de Stichting X, beiden aangeklaagden,

heeft de Landelijke klachtencommissie voor het katholiek onderwijs (de Commissie) het volgende advies uitgebracht aan de Stichting X:

1. Het verloop van de procedure

Voor de loop van het geding verwijst de Commissie naar de volgende stukken, waarvan de inhoud als hier ingevoegd is te beschouwen:

- het door klager ingediende klaagschrift van 11 december 2013 met producties,
- het door klager ingevulde vragenformulier van 18 december 2013,

- het door de heer A2, aangeklaagde, ingediende verweerschrift van 5 februari 2014 met producties,
- de brief van klager van 17 februari 2014 met productie.

De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden op 26 februari 2014 te Eindhoven.

2. De klacht

2.1 Blijkens de inhoud van de overgelegde stukken en hetgeen ter zitting is verklaard, luidt de klacht als volgt:

De basisschool S laat onduidelijkheid bestaan over wat zij heeft gedaan tegen mogelijke inbreuken op de privacy van L1 en L2.

Zonder toestemming van klager heeft de school een persoonlijkheidstoets afgenomen van de kinderen volgens de methode ZIEN. De met die methode verkregen gegevens worden niet verwijderd uit de leerling-dossiers.

2.2 Klager heeft het volgende aan zijn klacht ten grondslag gelegd:

Klager maakt zich zorgen over de bescherming van de privacy van L1 en L2. Er zijn namelijk meerdere bedrijven die toegang hebben tot gegevens die hen persoonlijk aangaan. Of de basisschool S voldoende organisatorische en technische maatregelen heeft getroffen ter bescherming van de privacy van de kinderen, heeft zij, hoewel klager daarom heeft verzocht, niet duidelijk gemaakt.

Klager heeft zijn zorgen in eerste instantie voorgelegd aan de schooldirecteur, de heer A1, aangeklaagde. Diens reactie was niet bevredigend.

Klager heeft zich vervolgens gewend tot het bestuur. De heer A2, aangeklaagde, heeft zonder de vragen van klager uitputtend te hebben beantwoord hem een brief gestuurd die eindigt met de passage 'Wij sluiten hierbij dit dossier en zullen niet ingaan op eventuele vervolgvragen'.

De vragen/punten/problemen waarmee klager is blijven zitten en die tot deze klacht aanleiding hebben gegeven, zijn de volgende:

- Klager is ondanks zijn aandringen niet geïnformeerd over de vraag welke bedrijven als 'bewerker' toegang hebben tot de gegevens van zijn kinderen.
- Zonder de vereiste toestemming van klager heeft het bedrijf D Onderwijsadvies toegang tot de antwoorden die kinderen gegeven hebben op aan hen gestelde persoonlijkheidsvragen.
- Klager is ten onrechte niet geïnformeerd over de maatregelen die getroffen zijn ter beveiliging van persoonsgegevens tegen verlies of tegen mogelijke onrechtmatige verwerking.
- De school toetst sedert het begin van het nieuwe schooljaar de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen door middel van de methode ZIEN. Daarvoor is vooraf niet om toestemming van klager gevraagd. De volgens die methode verkregen gegevens dienen verwijderd te worden uit het leerling-dossier.

- Op het verzoek van klager om alle foto's van zijn kinderen die onder verantwoordelijkheid van de basisschool S zijn gemaakt te verwijderen van internet is niet gereageerd. Tot op heden zijn niet alle foto's/filmopnames verwijderd.
- Niet alle gegevens met betrekking tot L1 en L2 zijn aan klager verschaft. Het hem verstrekte afschrift van het leerling-dossier is niet volledig en door het niet-gebruiken van kleuren deels onleesbaar. Op het verzoek van klager om hem de ontbrekende informatie alsnog te verschaffen is niet gereageerd.
- De heer A1 heeft niet toegestaan dat klager een vertrouwelijk gesprek met de leerkrachten van zijn kinderen zou voeren.
- Aangeklaagden laten door hun weigerachtige houding ten aanzien van het voeren van verdere gesprekken met klager onduidelijkheid bestaan. Zo is duister gebleven welke leerling-gegevens worden overgedragen aan de middelbare school en welke gegevens ouders uit het leerling-dossier kunnen doen verwijderen.

Een naar aanleiding van deze klacht gevoerd gesprek op 24 januari 2014 heeft niet tot een oplossing geleid. Er is dus reden om de klacht te handhaven.

3. Het standpunt van aangeklaagden

Aangeklaagden beschouwen het onderdeel van de klacht waarin hun wordt tegengeworpen dat zij ten onrechte niet willen ingaan op vervolgvragen, als het kernpunt van de klacht. Zij ervaren de vragen die klager in de loop der jaren heeft gesteld over kwesties die slechts zijdelings met het onderwijsproces te maken hadden, als een onevenredig groot beroep op de tijd van de school en het bestuur. Gedurende twee jaar zijn ruim 150 e-mails en brieven gewisseld. Daarnaast zijn in die periode verscheidene gesprekken gevoerd met klager. De aandacht die klager vraagt en heeft gevraagd voor de door hem aangedragen onderwerpen belemmert de basisschool S om haar kerntaak uit te voeren, namelijk het geven van goed onderwijs. Voor de school is een grens bereikt.

Met betrekking tot de vragen die tot deze klacht aanleiding hebben gegeven, is ook uitvoerig van gedachten gewisseld met klager. Dat gaf telkens weer aanleiding tot het stellen van nieuwe vragen.

Het besluit om niet meer op alle brieven, e-mails en andere signalen van klager te reageren is dan ook weloverwogen genomen.

Ten aanzien van vragen die de directe ontwikkeling van L1 en L2 aangaan, wil de school wel in gesprek blijven met klager.

- Voor wat betreft het digitale deel van het leerling-dossier maken de stichting x - scholen gebruik van het systeem ParnasSys van leverancier E, onderdeel van de holding T.

De PO-raad heeft aan de met de E gesloten overeenkomst zijn fiat gegeven, voordat die landelijk in gebruik werd genomen.

Er is geen sprake van dat de medewerkers van D Onderwijsadvies ongeoorloofd toegang hebben tot privacygevoelige data binnen ParnasSys. E heeft dat tegenover Stichting X verklaard.

Stichting X heeft geen reden om aan te nemen dat E met haar werkwijze de grenzen van de privacywetgeving overschrijdt.

- De Stichting X hanteert een privacyprotocol. Daarin staat vermeld hoe haar scholen met privacygevoelige informatie dienen om te gaan. Het protocol is klager bij brief van 12 november 2013 verstrekt.
- De school beschouwt het als haar taak om de ontwikkeling van de kinderen op sociaal-emotioneel gebied te volgen. Zij gebruikt daarvoor de zogenaamde ZIEN vragenlijst gebruikt. Die lijst is COTAN- gecertificeerd.
Dat de methode ZIEN wordt gehanteerd, is bekendgemaakt in de schoolgids van het schooljaar 2013/2014. Er is geen sprake van onjuiste, ondoelmatige of onrechtmatige verkregen gegevens. Aan klager is daarom medegedeeld dat er voor de school geen reden is om aan zijn verzoek om gegevens die door de methode ZIEN zijn verkregen, te verwijderen.
- Toen L1 en L2 op de basisschool S zijn ingeschreven, heeft klager zijn toestemming gegeven tot het gebruik van beeldmateriaal voor publieke doeleinden. Per brief van 15 november 2013, gericht aan de school, heeft klager die toestemming ingetrokken. Hij heeft in diezelfde brief verzocht alle persoonsgegevens, waaronder foto's en films van internet te verwijderen.
In een schrijven van 9 december 2013 heeft de heer A2 medegedeeld dat er geen nieuwe foto's van L1 en L2 op de website van de school meer zullen worden geplaatst, maar dat het doorzoeken van alle beeldmateriaal een te grote belasting betekent voor de school.
In het kader van het gevoerde verweer is toegezegd dat historisch beeldmateriaal zal worden doorzocht op foto's waarop de kinderen van klager prominent in beeld staan. Verder is de school bereid specifieke foto's te verwijderen waartegen klager bezwaar heeft. Het doorzoeken van groepsfoto's is echter praktisch onuitvoerbaar.
- Klager heeft een volledig exemplaar van de leerling-dossiers van zijn kinderen ontvangen. De pagina's die niet duidelijk waren zijn op verzoek van klager in kleur gekopieerd. Klager kan die komen halen van school.
- Gegevens uit het leerling-dossier raken op enig moment achterhaald. Na vijf jaar worden die verwijderd.
Een leerling-dossier kan alleen met instemming van de ouders van de desbetreffende leerling worden overgedragen aan de school voor voortgezet onderwijs.
- Vertrouwelijkheid van gesprekken met leerkrachten brengt naar het oordeel van de school niet met zich mee dat de informatie die dan wordt verstrekt, niet met anderen mag worden gedeeld, als dat noodzakelijk is. Als professioneel handelen vraagt om het delen van informatie met andere schoolfunctionarissen, is dat toegestaan.
Daarnaast wordt van gesprekken die met ouders worden gevoerd over de ontwikkeling van hun kinderen, verslag gedaan in het leerling-dossier.
Kennelijk verschilt de school van opvatting met klager over wat het begrip 'vertrouwelijkheid' inhoudt.

4. De beoordeling door de Commissie

4.1 De ontvankelijkheid van klager

De Commissie acht zich bevoegd om de klacht te behandelen nu de Stichting X is aangesloten bij de Commissie. Klager kan worden aangemerkt als klager in de zin van de

klachtenregeling die voor de basisschool S geldt en kan derhalve in zijn klacht worden ontvangen.

4.2 De gegrondheid van de klacht

De Commissie heeft tot taak de wijze waarop aangeklaagden klager hebben bejegend, te beoordelen. Zij doet dat aan de hand van de volgende indeling:

- a. De waarborging van de bescherming van de privacy gevoelige gegevens van de leerlingen door de basisschool S,
- b. Het toepassen van de methode ZIEN door de basisschool S,
- c. Het beeldmateriaal op internet,
- d. De communicatie met klager.

Ad a: Ter zitting heeft de heer A2 des verzocht de bewerkingsovereenkomst tussen E en de Stichting X ter inzage gegeven aan de Commissie en aan klager. In die overeenkomst staat uitdrukkelijk vermeld dat partijen verplicht zijn tot geheimhouding over en weer en dat partijen zich verplichten tot het treffen van gangbare maatregelen tot beveiliging van de betrokken systemen.

De tekst van de overeenkomst – en meer in het bijzonder de daarin neergelegde waarborging van privacy gevoelige informatie over leerlingen - is, voordat het systeem ParnasSys van leverancier E (door 5.000 scholen, waaronder de basisschool S) in gebruik is genomen, getoetst door de PO raad. Dat heeft geresulteerd in een positieve beoordeling. De Stichting X mag er dan ook van uitgaan dat zij door de bewuste overeenkomst correct uit te voeren, handelt binnen de grenzen van de privacywetgeving.

Voor de Commissie is dan ook niet komen vast te staan dat de bewerkingsovereenkomst onvoldoende waarborgen bevat ter bescherming van de privacygevoelige gegevens van de leerlingen.

Ad b: De Commissie stelt voorop dat het tot de opdracht van de school behoort om de ontwikkelingen van hun leerlingen op onder meer sociaal-emotioneel gebied (persoonlijke ontwikkeling, sociale contacten, welbevinden en dergelijke) te toetsen en te volgen. Het is aan de school om daarvoor een methode te kiezen. De basisschool S hanteert voor het toetsen en volgen van de ontwikkeling van leerlingen op sociaal-emotioneel gebied de methode ZIEN (COTAN-gecertificeerd). Daarmee is een begin gemaakt in het schooljaar 2013/2014. In de schoolgids van dat schooljaar is dat aan de ouders bekendgemaakt. De schoolgids wordt voor, althans bij aanvang van het schooljaar aan de ouders verstrekt, zodat zij voor aanvang van de betreffende toetsen daarmee bekend hadden kunnen zijn. De stelling van klager dat hij pas over de toetsen is geïnformeerd, nadat deze zijn afgenomen is derhalve onjuist, zodat de Commissie daaraan voorbij gaat. Dat neemt niet weg dat het school had gesierd als zij deze wezenlijke verandering voor de inwerkingtreding daarvan ook aan de ouders afzonderlijk had meegedeeld en toegelicht.

Voor zover klager stelt dat hem voor het afnemen van de toets geen toestemming is gevraagd, gaat hij er ten onrechte aan voorbij dat het afnemen van dergelijke toetsen tot de opdracht van de school behoort.

Klager heeft verder niet gesteld dat de resultaten van de onderzoekmethode ZIEN onjuist zijn. Aangeklaagden kunnen dan ook naar het oordeel van de Commissie in redelijkheid

weigeren de gegevens die volgens de methode ZIEN zijn verkregen, niet te verwijderen uit de leerling-dossiers.

Ad c: Toen klager bij brief van 15 november 2013 zijn toestemming voor het publiceren van het beeldmateriaal op internet had ingetrokken, heeft de heer A2 op 9 december 2013 medegedeeld geen nieuwe foto's meer van de kinderen van klager te zullen publiceren. Naar aanleiding van deze klacht is historisch beeldmateriaal onderzocht op foto's waarop L1 en L2 prominent in beeld staan. Besloten is de desbetreffende foto's te zullen verwijderen, waarvan klager aangeeft dat daartegen bezwaar bestaat.

De Commissie is van oordeel dat daarmee namens de Stichting X op een correcte en adequate wijze op de brief van klager is gereageerd. Daarmee is het belang aan dit onderdeel van de klacht komen te ontvallen.

Ad d: Aangeklaagden hebben aangegeven hoeveel beslag klager op hun tijd heeft gelegd door uitvoerig in discussie te gaan over kwesties die geen betrekking hebben op het onderwijsproces. Zij hebben de veelvuldige en intensieve contacten met klager als belemmerend ervaren voor de uitoefening van hun kerntaak.

Naar het oordeel van de Commissie heeft de heer A2 in redelijkheid kunnen besluiten de contacten met klager te beperken tot datgene wat rechtstreeks betrekking heeft op de onderwijsontwikkeling van klagers kinderen. De vraagpunten die klager in zijn klacht heeft geformuleerd acht de Commissie door de school inmiddels genoegzaam beantwoord.

De Commissie verklaart de klacht ongegrond.

5. Aanbevelingen

De Commissie beveelt de Stichting X aan dat zij erop toeziet dat het in kennis stellen van ouders van belangrijke wijzigingen in een onderzoeksmethode niet alleen plaatsvindt door een mededeling in de schoolgids, maar ook door daarvan vooraf informatie te verstrekken door middel van een afzonderlijke brief of e-mail en indien mogelijk plaatsing op de website van de school.

Aldus uitgebracht op 26 februari 2014 door de Klachtencommissie voor het Katholiek Onderwijs,

mevrouw mr. mevrouw mr. E.A.M van Oorschot, voorzitter,
mevrouw drs. V.M.L. Gommers- Weijnen, lid,
bijgestaan door de heer mr. H. Nentjes, plaatsvervangend lid en adjunct- secretaris.